Univerzitní město Eskişehir ležící na spojnici mezi Ankarou a Istanbulem hostilo 26. července 2010 letní zasedání Mezinárodní organizace pěstitelů chmele. Prezenční listina zaujímala celkem 35 účastníků jednání zastupující pěstitele a obchodní organizace ze 7 zemí. V rámci tohoto výjezdního zasedání byla organizována exkurze do místního pivovaru EFES (město Kazan) a podniků TARBES a Družstvo Ot-Gül zpracovávající chmel.

K roku 2009 se v Turecku pěstoval chmel na 336,4 hektarech. Z toho připadá zpracovávání 236,4 ha pod firmu Tarbes. Druhý zpracovatel chmele Družstvo Ot-Gül zpracovává celkem 100 ha. Charakteristickým rysem pěstování chmele v Turecku jsou malé plochy a to přibližně půl hektaru na pěstitele. Plochu v meziřádcích chmele někteří turečtí pěstitelé využívají pro různé druhy plodin jako luskoviny, melouny a jiné. Díky malým plochám je kultivace či péče téměř bez těžké mechanizace. Pěstují se zde čtyři odrůdy. Dvě hořké: Brewers Gold (obsah alfy 8,1%), Ege (obsah alfy 8,2 %); superhořká Erciyas (obsah alfy 11,8 %) a aromatická Efes Aroma (obsah alfy 7,6 %. Firma Tarbes uvádí výnos 5,6 tun/ha v zeleném stavu u superhořké odrůdy Erciyas a 4,7 tuny/ha u Efes Aroma. Výnos v peletách uvádí 1,4 tuny/ha resp. 1,2 tuny /ha. Sklizeň se liší dle odrůdy a to nejrannější Brewers Gold v období mezi 5. – 20. srpnem a 20.-31.srpnem u aromatické odrůdy Efes Aroma. U odrůdy Erciyas až do 5. září. Potřeba vyšší závlahy je v místních podmínkách potřebná v měsících červnu a červenci, kdy je uváděn klesající průměrný objem srážek.

Pivovar Efes

- pivovar byl založen v roce 1969
- podíl na trhu 83 %
- mimo Turecka působí například v Rusku s podílem cca 20 % na tomto trhu
- kromě svých značek Efes Pilsen, Efes Light, Efes Dark, Gusta aj. má pivovar licenci i pro zahraniční značky jako americký Miller nebo Beck, Foster´s a jiné.
- výstav značky Efes Pilsen je 2,6 mil hl ročně
- používají jen peletizovaný chmel
- hala s varnami se nadále rozšiřuje
- stáčecí linky mají – 1x plechovky, 2 x pro láhve + pasterizační linky
- na základě smlouvy se státním aparátem využívají čističky odpadních vod (anaerobní a aerobní postup)

Tarbes

Firma Tarbes pěstuje chmel v oblasti Pazaryeri a Bilecik. Pro tuto firmu pěstuje chmel 489 pěstitelů. Celková produkce chmele spadající pod tuto firmu sčítala v roce 2009, 1042 tun čerstvého chmele (přibližně 260 tun). Firma disponuje na svých pozemcích pokusnými chmelnicemi a spolupracuje s výzkumným ústavem v Hüll.

Ekonomická komise

Podle statistických údajů IHGC se bude chmel pěstovat na produkčních plochách o výměře 51.633 ha, tj. o 13 % meziročně méně. Rozdíl ploch aromatických a hořkých odrůd se pohybuje okolo necelých dvou tisíc hektarů, kdy aromatické odrůdy zaujímají 24.527 ha, 830 ha zaujímají výsazy a zbytek, tedy 26.276 ha jsou chmele hořké. Celková produkce chmele je odhadována na 99.144 tun, tj. o přibližně 11,5 % méně než výsledek v roce předchozím. Z toho

61.893 t je hořký chmel. Celková produkce alfy je odhadována přes 8.800 t. Níže jsou uvedeny členské státy, které dodaly aktualizovanou statistiku. Ostatní jsou uvedeny v tabulce souhrnného přehledu.

Německo – čísla uvedená na dubnovém zasedání se téměř nezměnila. Očekává se pěstování chmele na téměř stejné ploše oproti roku 2009 a to na 18.386 hektarech, tj. rozdíl pouhých 83 ha oproti loňskému roku, v době kdy je vysoká nadprodukce již z předchozích let a němečtí pěstitelé na tuto skutečnost byly svými obchodními partnery upozorňováni. Produkce roku 2010 je odhadována o 1350 tun nižší než v roce předchozím a to téměř stejným množstvím jak u aromatických tak u hořkých odrůd. Tento odhad je oproti dubnu o dosti střídmější, jelikož v dubnu byla odhadována produkce přes 36 tis tun. Důvodem současných odhadů jsou škody květnového krupobití, které poškodili přibližně 3 tisíce ha, průběh počasí v rámci vegetace a poškození porostů peronosporou.

Pohyb zásob na skladech je mizivý. Na otázku, jaký je odhad zásob aromatického chmele na skladech z let 2008 a 2009 nebyla dána žádná odpověď.

Nejvíce se sníží plocha odrůdy Hallertauer Mtf. a to o 81 ha na 1069 ha. K navýšení došlo u odrůdy Herkules a to celkem o 154 ha. Průměrný obsah alfy u hořkých odrůd je odhadován na 14,1 %. Celková produkce alfa hořkých látek je 3000 t. Nejrozšířejnější odrůdou, jak již bylo zmíněno v předchozích aktualitách, je stále hořká odrůda Magnum a následuje aromatická Perle. Průměrná cena chmele v Německu byla za sklizeň 2009 3,87 EUR/kg u aromatických odrůd a 3,99 EURkg u hořkých odrůd chmele.

USA – na území Spojených států dle hlášení pro IHGC dojde ke snižování ploch chmele. Celkové snížení by mělo být 3.431 ha. Plocha by tak měla klesnout na přibližnou hodnotu 12.645 ha. Snižování bude nejvyšší u hořkých odrůd (-2.373 ha). Odhaduje se snížení produkce oproti roku 2009 o 10.646 tun chmele na celkovou produkci 32.300 t. Snížení projeví napříč celým odrůdovým spektrem, ale zejména u skupiny odrůd CTZ (-1.654 ha) nebo Willamette (650 ha). Celková plocha odrůd Columbus/Tomahawk a Zeus bude okolo 1.315 ha resp. 2.050 ha. Plocha aromatické odrůdy Willamette klesne na 1.450 ha. Celkové množství alfa hořkých látek se sníží o přibližně o 25 % na 3.517 tun. Po vypršení smluv se skupinou Anheuser-Busch po letošní sklizni 2010 bude budoucnost pro odrůdu Willamette nejasná. Na zbytek ploch, které jsou relativně dobře nasmlouvány, vyprší smlouvy až v roce 2012 a část smluv je posouvána na další období. Průměrná celková cena chmele je uváděna 5,87 EUR. Část chmele stále zůstává u některých pěstitelů a obchodních firem.

Slovinsko – slovinští zástupci odhadují tento rok snížení o 248 ha. Pro rok 2010 mají pod smlouvami jen 60 % produkce a pro rok 2011 40 %. Část zásob stále čeká na vyskladnění a část chmele je stále u pěstitelů, přibližně 300 tun je stále neprodaných. Průměrná cena chmele je uváděna na hodnotě 4 EUR/kg. Nejvyšší podíl zaujímala odrůda Super Styrian Aurora s plochou 945 ha. Celkový výnos je odhadován na 1,7 t/ha.

Ukrajina – v roce 2009 bylo sklizeno 1.335 tun chmele z plochy 1.247 ha. Pro rok 2010 se počítá se snížením ploch chmelnic a to o 297 ha na 950 ha. Produkce bude také nižší a je

odhadována 800 tun (snížení o 535 tun). Nízké jsou odhadovány také výnosy, v průměru 0,9 t/ha. Odrůdou s největším podílem je Zagrava s 215 ha a bude tomu být i v tomto roce. Průměrná cena chmele u aromatického chmele pro rok 2009, 3,3 EUR/kg. U hořkého 3,5 EUR/kg (netto). Až 300 tun chmele je stále u pěstitelů.

Rakousko – v roce 2009 se v Rakousku pěstoval chmel na ploše 229 ha s produkcí 342 t. Produkce by měla lehce stoupnout jen o 24 t. Výnos na tento rok je odhadován na 1,5 t/ha u aromatického a 2,0 t/ha u hořkého chmele. Nejvíce jsou zde pěstovány odrůdy Celeia, Perle nebo Magnum. Pro rok 2010 je produkce pokryta smlouvami ze 100 % a pro následující dva roky 90%. Průměrná cena aromatického chmele pro rok 2010 je 6,6 EUR a hořkého 8,7 EUR. U hořkého chmele došlo tedy ke snížení ceny o 2,3 EUR/kg.

Francie – na území Francie byl chmel pěstován na 535 ha s produkcí 817 t chmele. Oproti předchozímu roku došlo k poklesu produkce téměř o 45 %. Pro letošní rok se počítá s navýšením ploch celkem o 44 ha. U hořkých odrůd o 20,1 ha. Nejrozšířenější odrůdou je Strisselspalt (u které by však mělo dojít k poklesu o 73 ha) a Tradition, která by společně s Fuggle měla narůst celkem o necelých 52 ha. Průměrné ceny aromatického chmele za rok 2009 jsou 4,5 EUR/kg a hořkého v rozmezí 4,0-10,2 EUR/kg.

Rumunsko – celkem se pěstoval chmel na 256 ha a to zůstává i pro letošní rok. Produkce by se měla zvýšit o 28 tun na 230 tun. Průměrný výnos se pohybuje okolo 1 t/ha. Celkem Rumunsko vyprodukuje přes 19 tun alfy. Nejpěstovanější odrůdou je Brewers Gold a následuje Magnum. Aromatické odrůdy činí celkem 76 ha.

Jihoafrická republika – v této členské zemi se pěstuje jen hořký chmel. Celková plocha roku 2009 byla 481 ha a letos bude celkem 492 ha. Produkce by se zvýšila ze 807 t na 913 t. Průměrný výnos byl v loňském roce 1,7 a letos 1,9 t/ha. Nejrozšířenější odrůdou je S.Star s 306 ha pro letošek. Dalšími pěstovanými odrůdami je S.Promise a S.Dawn

Španělsko – celková plocha pro letošní roke je 480 ha s produkcí 1020 t. Výnos je odhadován na 2,1 t/ha. V loňském roce Španělsko vyprodukovalo 124 tun alfy.

Ostatní země nebyly zastoupeny na jednání ani nedodaly aktuální zprávu. Stále zůstává nepřesná Čína, kde se však také očekává snížení ploch a produkce v rozmezí 1000-2000 tun. Ostatní státy jsou uvedeny v přehledu.

Zpráva německých obchodních firem o situaci na trhu

Předběžná data uváděná v dubnové zprávě o stavu na trhu byla převážně potvrzena. Celkový produkce roku 2009 činí přibližně 113700 tun. Z toho 28 % tohoto množství bylo sklizeno v Německu, 38 % v USA a 14 % v Číně. Vyprodukováno bylo přibližně 10900 tun alfa hořkých kyselin. Při sčítání celkového množství byly zahrnuty ztráty při sklizni, nikoliv však při zpracování. Celkový světový průměrný obsah alfy byl 9,6 %. Američtí pěstitelé vyprodukovali 45 % celkového množství, němečtí 30% a čínští 9 %. Tyto tři producenti se podíleli na celkovém objemu alfy z 84 % sklizně 2009.

Po snížení celkové produkce piva na světě o 0,6 %, tj. přibližně 1,81 mil hl se očekává stagnace pro nadcházející pivovarský rok 2010. Jak již bylo několikrát v obchodních zprávách uvedeno, zvláště v letech 2006 a 2007 pivovarský průmysl reagoval na nízký zásobu alfy zvýšením užití pre-izomerizovaných produktů a snižováním dávkování. V současnosti odhadujeme, že dávkování alfy se bude dále snižovat a to až k 4,1 g/hl piva. Dle dostupných čísel byla vypočítána přibližná potřeba alfy a to 7420 t potřebná pro pivovarský rok 2010. Asi 200 tun je uvažováno pro mimo pivovarské účely. Celková potřeba alfy tedy sčítá 7620 tun. Do tohoto odhadu nebyly uvažovány možné ztráty jednotlivých částí výroby.
Tyto čísla ukazují, že množství alfy sklizně 2009 pravděpodobně převýší poptávku za rok 2009 přibližně o 3200 až 3300 tun alfa kyselin. Jen v posledních dvou letech byla vyprodukováno 5600 – 5700 tun alfa kyselin pro které není využití.

Sklizeň 2009 zaznamenala rekordy v mnoha ohledech:
- nejvyšší množství alfy které kdy bylo vyprodukováno (10901 t)
- nejvyšší průměrný obsah alfy (9,6 %)
- nejvyšší alfa produkce na hektar (192,4 kg)
- nejvyšší průměrný výnos na hektar (2,01 t)
- nejvyšší nadbytek alfy (3200-3300 t)
- nejmenší dávku alfy (4,1 g/hl)

Výsledkem je závažné zvýšení zásob v chmelařském a pivovarském průmyslu, které se zobrazí jako:
- neprodaný chmel sklizně 2008 a/nebo 2009 u pěstitelů, zvláště v Číně, Polsku a Slovinsku
- neprodaný chmel u obchodních organizací
- již zpracovaný a prodaný chmel stále čeká na vyskladnění a platbu
- vysoké zásoby chmelových produktů na skladech pivovarů

Tato situace zapříčinila dramatické snížení ceny volného chmele na světovém trhu. Úroveň výše cen za sklizně 2007 a 2008 se propadla pod hodnotu výrobních nákladů.

Na zasedání IHGC v listopade 2009 v Mnichově, německá obchodní organizace varovala proti nadprodukci a jejich důsledků a to na nezbytnou redukci ploch. Doslovně bylo psáno: „Mezinárodní chmelařský průmysl musí co nejdříve redukovat pěstitelskou plochu a zastavit nadprodukci. A to zvláště v případě těch zemí a pěstitelů, kteří zvyšovali své plochy během posledních několika let bez toho, aby jej měli smluvně zajištěny. Zejména Německo a USA, i když má podstatnou část smluvně zajištěnou, musí hledat možnosti snižovaní ploch, i když to bude obtížné…“

Podle čísel světových ploch chmelnic v roce 2010 v současnosti dostupných nebo odhadovaných snížení ploch v důležitých zemích je následující:
- USA - 3430 ha
- Německo - 86 ha
- Čína - 1000 až 2000 ha
- Polsko - 200 až 300 ha
- Slovinsko - 200 až 300 ha

Navzdory velmi vysokému smluvnímu pokrytí, bude USA plošně odstraňovat plochy založené od roku 2007.

Naopak, příspěvek Německa proti nadprodukci byl nulový. Je také pravda to, že v Německu je podstatná část ploch vázaná na kontrakty. Nicméně, mělo být možné získat alespoň pár hektarů z přesunů ve smlouvách nebo individuálními dohodami mezi obchodníky a pěstiteli. Na to již bylo poukazováno na zasedání IHGC v listopadu 2009. Bohužel, tyto žádosti nebyli vyslyšeny.

Během celé zimy obchodníci a pěstitelské asociace opakovaně varovali na různých zasedáních a publikacích ohledně pěstování chmele bez smluv. Avšak bylo nově založeno 145 ha odrůdy Herkules. Zdá se, jako kdyby hlavní část této nové produkce nebyla nasmlouvána.

V roce 2010 se předpokládá světová plocha od 51 do 52 tis. ha. Při odhadu celkové produkce je ovšem nutné vzít na vědomí významné změny v struktuře pěstovaných odrůdy, ke kterým došlo v uplynulých letech. Vzrůstající pěstování nových vysoko výnosových odrůd s vysokou alfou vede k přímému zvýšení plošné produktivity. Za předpokladu normální sklizně je potenciální průměrný výnos 1,95 t/ha a alfa 9,5%.

Pokud vezmeme tato průměrná čísla jako základ běžné sklizně a celkovou plochu 51.500 ha pak lze kalkulovat s produkcí alfy větší než 9.500 t. A to dokonce za předpokladu započítání ztrát krupobitím nebo chorobami či škůdci. Je tedy zřejmé, že současné snížení je nedostatečné.

Při uvažování s průměrnými výnosy a průměrným obsahem hořkých látek, které jsou uvedeny výše lze konstatovat, že pro potřebu pivovarského průmyslu ve výši 7600 až 8000 t alfy by postačovalo 41 000 – 43 000 ha chmele. Pak by bylo nutné vyřadit dalších 8-10 tis ha z produkce.
Heinz-Jürgen Cooberg, Peter Hintermeier

Představenstvo IHGC

Představenstvo schválilo zápis z jednání z dubna letošního roku. Byly podány aktuální informace o kongresu v Austrálii. Orientační počet nahlášených účastníků kongresu je zatím přibližně 50. (ČR – 8, DE – 25, FRA – 4, AUS – 2 a další). Celkem je zatím přihlášeno 7 organizací.

Posledním bodem bylo schválení nadcházejících zasedání. Nejbližší zasedání se bude konat den před výstavou BRAU Beviale v Norimberku, tj. 9.listopadu 2010. Z důvodu konání Australského kongresu 2011 bude v dalším roce vynecháno zasedání v dubnu v Paříži a bude následovat letní zasedání. Toto zasedání se bude konat **v Praze**, pravděpodobně v červenci 2011. Přesný termín bude znám na některém z příštích zasedání.